

1967

Sóng

Bố cục

MegaBook

① ĐI TÌM: TÌNH YÊU

Khó 1: Khát vọng đi tìm tình yêu, hạnh phúc đích thực của đời mình.

Khó 2: Phát hiện ra quy luật của tạo hoá + tình yêu
→ Khát vọng tình yêu < Nhân văn >

② ĐI TÌM: NGUỒN GỐC

Khó 3: Hoàn cảnh: đứng trước biển lớn cuộc đời → trăn trở
Lí do: tìm về nguồn gốc sóng / tình yêu → sự sống / yêu

Khó 4: Cổ lí giải: nó bí ẩn mãi là bí ẩn

③ THAO THỨC TRONG: NỖI NHỎ

Khó 5: Đặc biệt
4 câu đầu: Muốn sống
4 câu cuối: Trắc tiếp

④ TRĂN TRỞ TRONG: SUY TƯ

MegaBook

Khó 6: Khó khăn, thử thách trong yêu
⇒ Đức hi sinh, thủy chung

⑤ VƯỢT THÁCH THỨC: KHÔNG GIAN ĐỊA LÝ

Khó 7: Sức mạnh của tình yêu
Niềm tin mãnh liệt vào yêu & hạnh phúc

⑥ ÂU LO TRƯỚC: THỜI GIAN CHẢY TRÔI

Khó 8: Quy luật khắc nghiệt của tạo hoá
→ Tgian: trôi qua ko trở lại → hữu hạn
→ Kiếp: mong manh
→ Tyêu: ko vĩnh viễn

⑦ KHÁT VỌNG: BẤT TỬ HOÁ TÌNH YÊU

Khó 9: Cách đối diện với hiện thực
→ Thái độ: Chủ động, táo bạo - Hết tại
→ Suy nghĩ: khiêm nhường, khát khao lập đời - Truyền thống

• Khát vọng nhân văn trong thời chiến

MegaBook

Sóng

1967

Xuân Quỳnh

Khát vọng đi tìm tình yêu đích thực của đời mình

Trống nhất

Bên trong

1. Dữ dội và dịu êm

Bên ngoài

Bão tố

z

Nên thơ

Biển giận dữ, gào thét

Ồn ào và lặng lẽ

Biển dịu dàng, êm ả

Hành trình của Sóng

Sóng không hiểu nổi mình

<Ẩn dụ: Em>

Hành trình của Em

↓
Được thấu hiểu,
là chính mình

Bé hẹp

bí ẩn

Sóng tìm ra tận bể

Em

Mênh mông

Khát vọng hạnh phúc

↓
Kiếm tìm tình yêu
cả đời gắn bó
(Chú động, + nữ xù)

Cảm thán

Phát hiện ra
Quy luật

2. Ôi con sóng ngày xưa

Tạo hoá
(Sóng)

Tình yêu
(Em)

Và ngày sau vẫn thế

Trưởng tồn

Dạt dào

Bí ẩn

Nỗi khát vọng tình yêu

→ Khát vọng chính đáng

Bồi hồi trong ngực trẻ

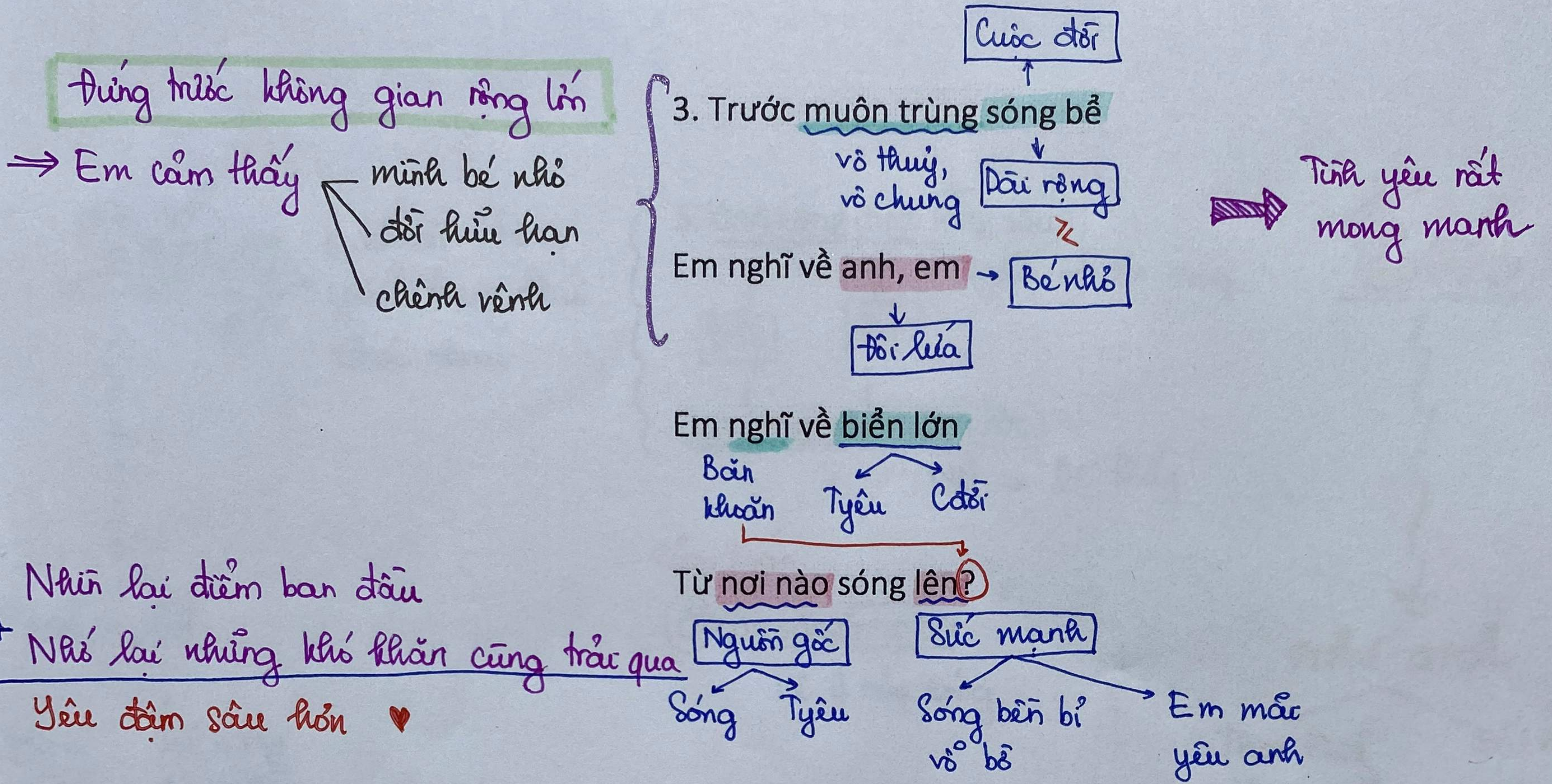
↓
Đồng điệu với muôn
vạn trái tim yêu

↓
Giá trị

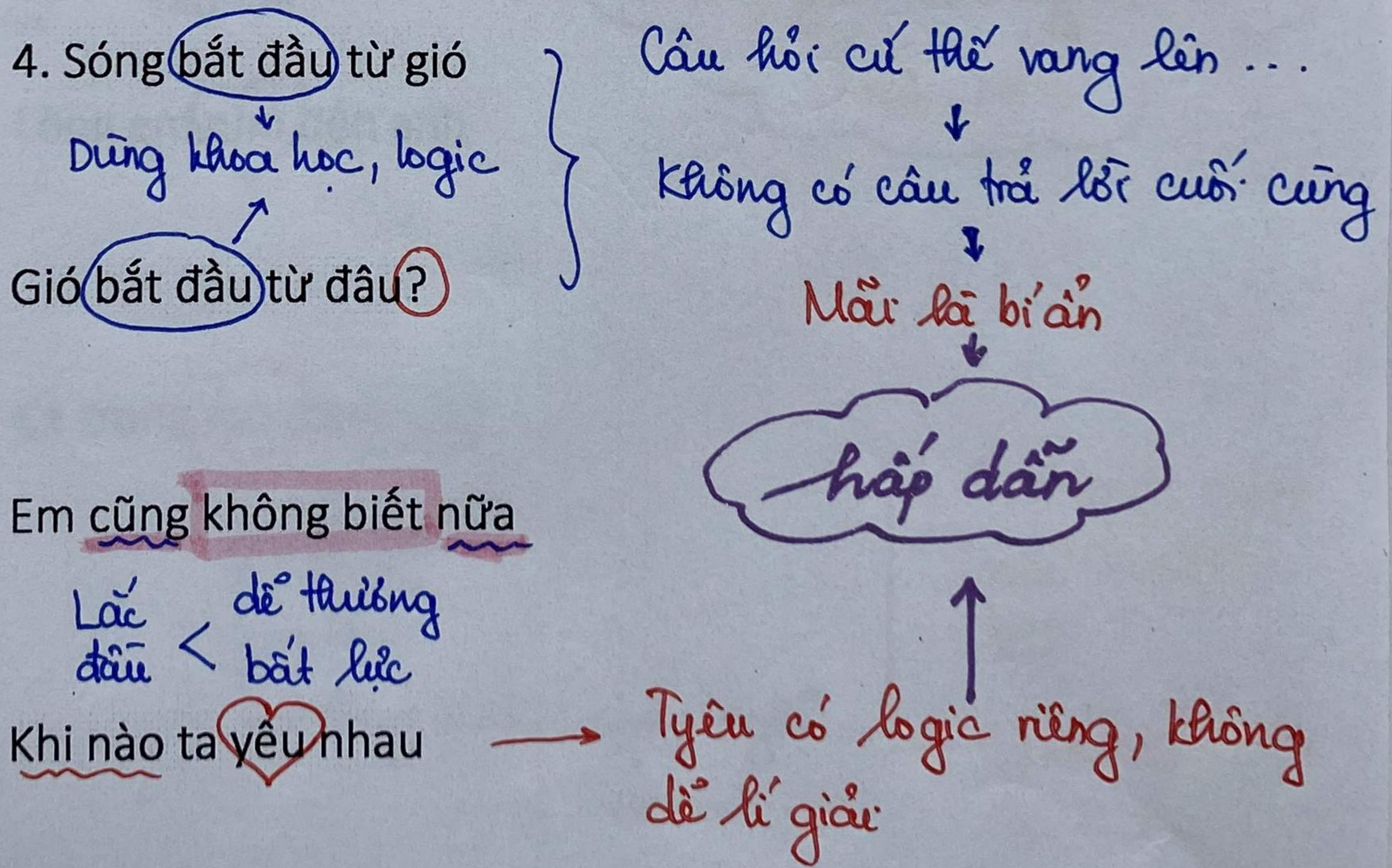
Sống mãi

Nhân văn

Đi tìm nguồn gốc của sóng biển và tình yêu

Khám phá bí ẩn của biển / ♥

NỖI NHỚ

Cảm xúc
mãnh liệt
nhất ...

MegaBook

Sóng - ở nhiều không gian, trạng thái khác nhau

5. Con sóng dưới lòng sâu

Ngâm → Không thấy

Điệp

↕

Con sóng trên mặt nước

Nổi → Dễ thấy

Cảm thán

Ồi con sóng nhớ bờ

Lẽ 3 của sóng

Ngày đêm không ngủ được

Quy luật

↳ Thao thức

Tạo hoá

Trái tim

Lòng em nhớ đến anh

Em

nhớ anh

Thao thức không ngủ

Biết nhớ
↓
Biết yêu

Tình yêu bất nguồn từ
NỖI NHỚ

Thực - Mơ

Nhận thức - Vô thức

Anh
thông tri
Em

Cả trong mơ còn thức

→ Vô thức

→ Bí ẩn

Quy luật: ngày nghĩ
→ đêm mơ

Cường độ cảm xúc mãnh liệt

Cách thể hiện táo bạo

thủ thách

#Megabook

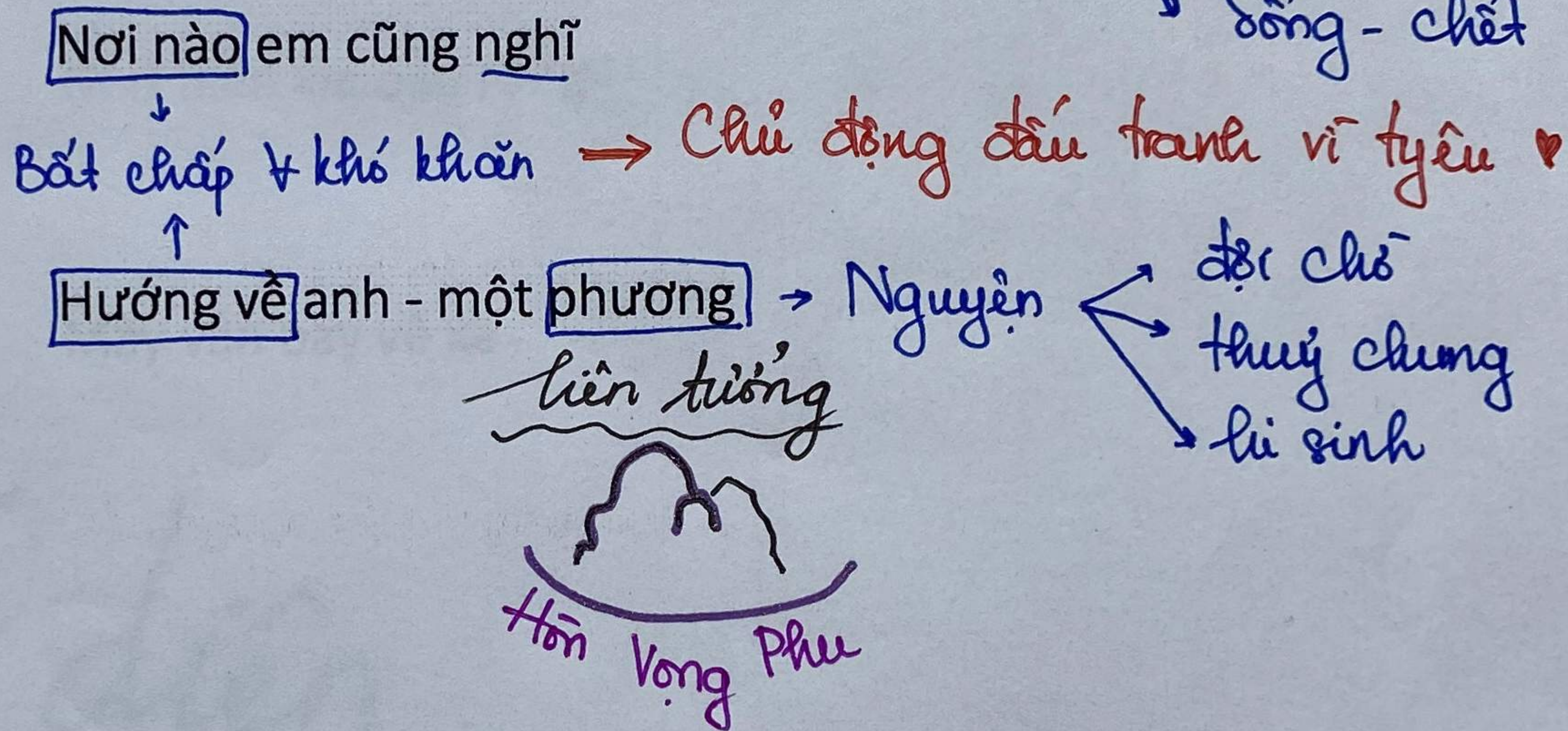
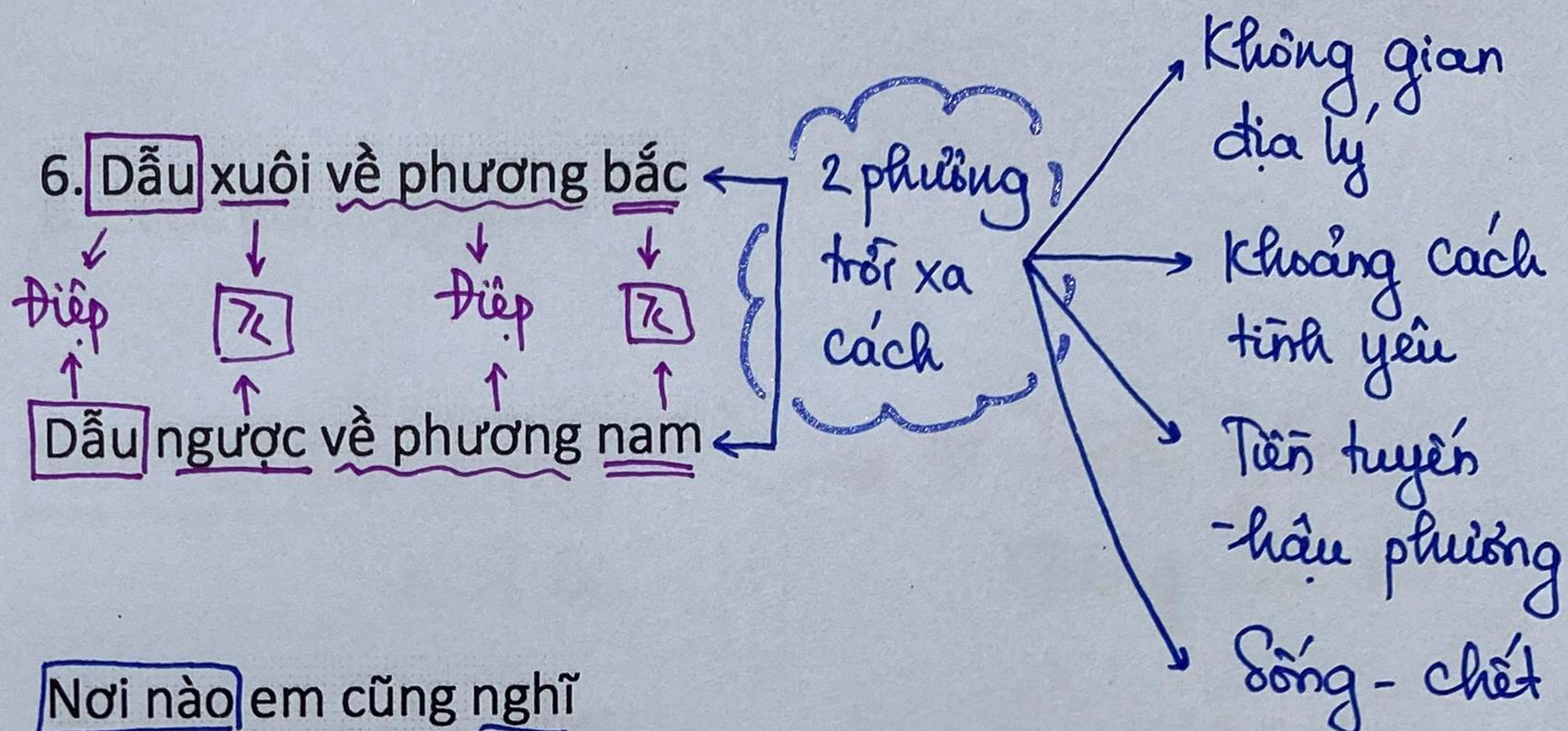
trong
TÌNH YÊU

Thủ thách!

- Sức mạnh tình yêu
- Lòng thủy chung

Yêu bền chặt

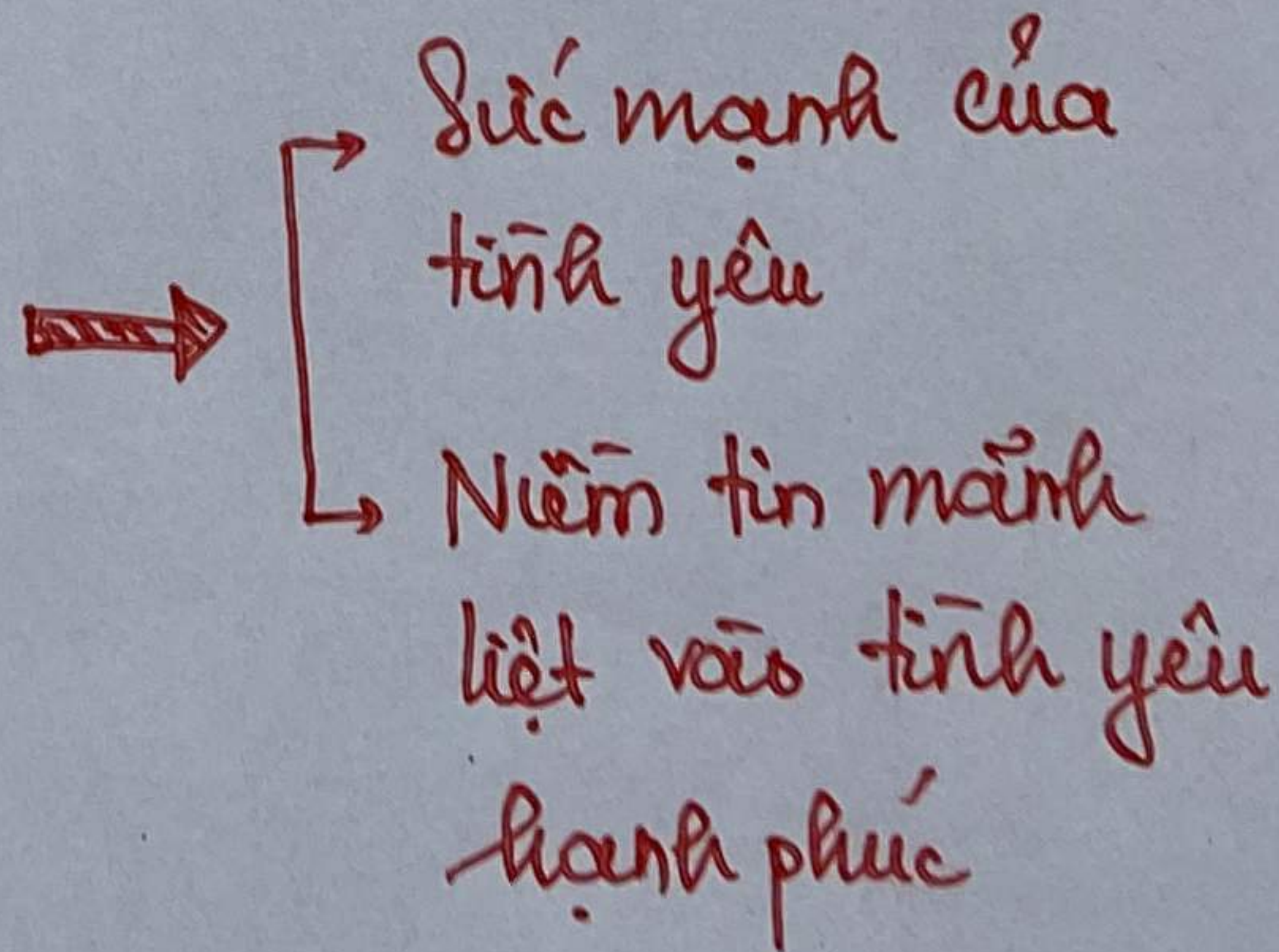
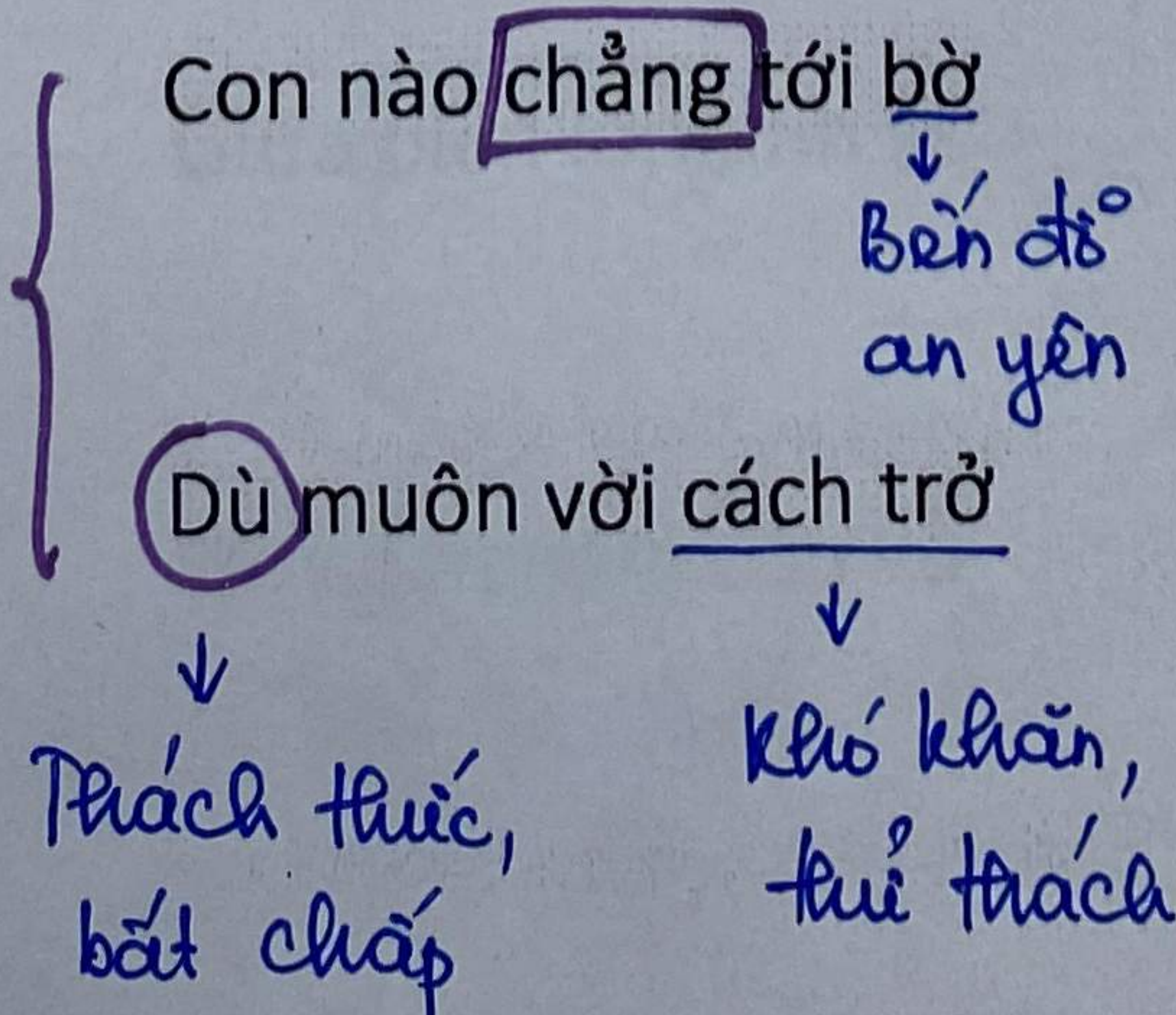
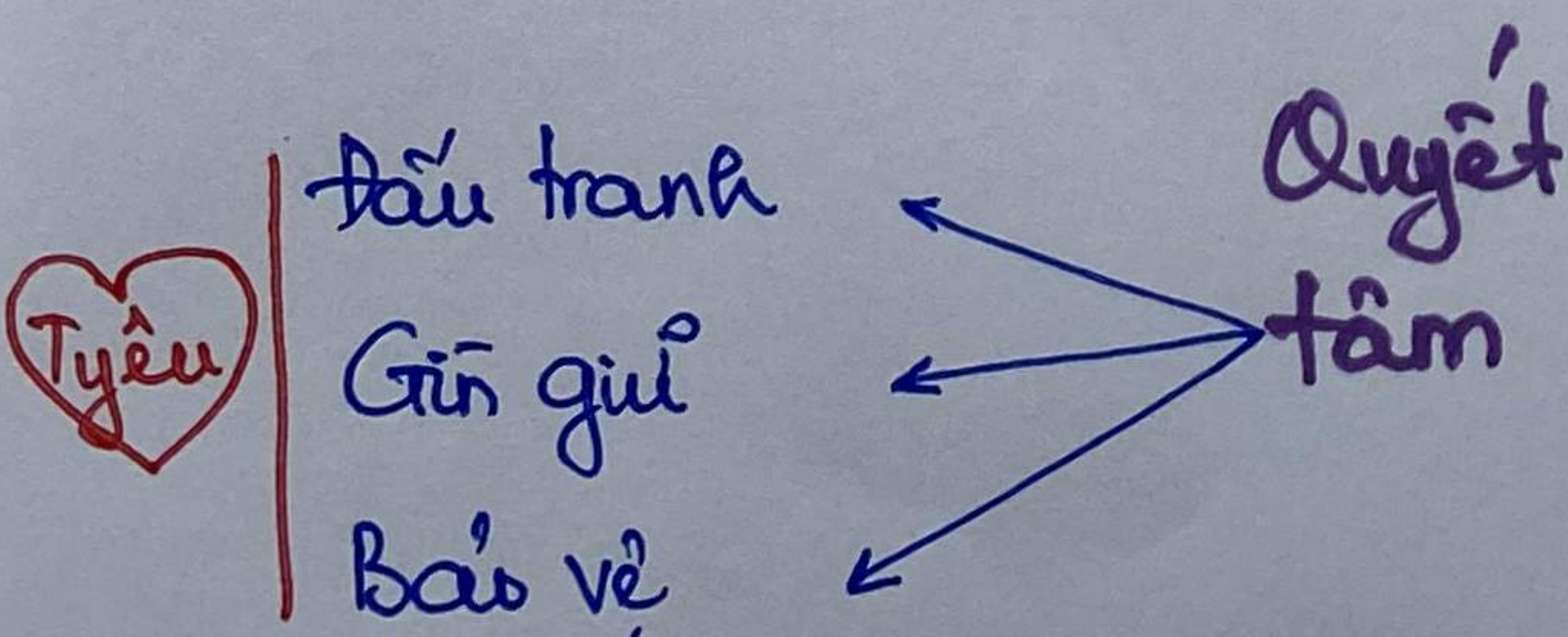

7. Ở ngoài kia đại dương

Mọi con sóng đều đến bờ

$\times 10000 \dots$

kháng định Trăm nghìn con sóng đó

Em: Âu lo trước dòng thời gian chảy trôi

① Thời gian: hữu hạn

8. Cuộc đời tuy dài thế

Năm tháng vẫn đi qua
ko trở lại

→ ♥ Tình yêu:
Không vĩnh viễn

⊗ Kiếp người: mong manh

Như biển kia dầu rộng

Mây vẫn bay về xa

Cách đối diện

9. Làm sao được tan ra

HIỆN
ĐẠI
trong cách
thể hiện

Chủ động
Thành trăm ^{x100} con sóng nhỏ
↓
Yêu mãnh liệt

nữ tính
khát khao
hạnh phúc

TRUYỀN
THỐNG
trong suy
nghĩ

Giữa biển lớn tình yêu

Để ngàn năm còn vỗ
Bát tử hóa
tình yêu

! Hoan cảnh
thời chiến

Khát vọng nhân văn - Được yêu được sống

Hi vọng hướng tới

TƯƠNG LAI

SÓNG (XUÂN QUỲNH)

I. Tác giả

- Xuân Quỳnh có cuộc đời bất hạnh, luôn khát khao tình yêu, mái ấm gia đình và tình mẫu tử
- Đặc điểm hồn thơ: tiếng nói của người phụ nữ giàu yêu thương, khát khao hạnh phúc đời thường, bình dị, nhiều âu lo, day dứt, trăn trở trong tình yêu.

II. Bài thơ “Sóng”

1. Hoàn cảnh sáng tác

Sóng được sáng tác năm 1967 trong chuyến đi công tác vùng biển Diêm Điền. Trước khi Sóng ra đời, Xuân Quỳnh đã phải nếm trải những đổ vỡ trong tình yêu. Đây là bài thơ tiêu biểu cho hồn thơ và phong cách thơ Xuân Quỳnh. Tác phẩm được in trong tập Hoa dọc chiến hào (1968).

2. Âm điệu, nhịp điệu của bài thơ

- Âm điệu của bài thơ Sóng là âm điệu, của những con sóng ngoài biển khơi, lúc ào ạt, dữ dội lúc nhẹ nhàng, khoan thai. Âm điệu đó được tạo nên bởi: Thể ngũ ngôn với những câu thơ được ngắt nhịp linh hoạt.
- Bài thơ có hai hình tượng là “sóng” và “em” - lúc phân tách, soi chiếu vào nhau, lúc nhập hòa làm một trong một cái tôi trữ tình duy nhất là Xuân Quỳnh.

3. Nội dung

- Khổ 1 :
 - + Sóng hiện ra với những đối cực Dữ dội >< Dịu êm; ồn ào >< lặng lẽ như những cung bậc tâm trạng của người phụ nữ khi yêu.
 - + Sóng khát khao thoát khỏi giới hạn chật hẹp (sông) để tìm ra “bể” như người phụ nữ khát khao tìm đến những chân trời đích thực của tình yêu.

- Khổ 2 :

- + Từ ngàn, triệu năm qua, con sóng vẫn thế như từ ngàn, triệu năm qua, tình yêu vẫn là một khát vọng cháy bỏng trong trái tim con người, nhất là tuổi trẻ.
- + Đó cũng là khát vọng cháy bỏng trong trái tim không bao giờ thôi khát khao yêu đương của nhân vật trữ tình trong bài thơ.

- Khổ 3, 4 :

- + Không thể truy nguyên nguồn gốc của sóng cũng như tình yêu của con người. Đó mãi mãi là bí ẩn diệu kì, là sức hấp dẫn mời gọi của tình yêu. Không thể cắt nghĩa tình yêu và cũng chẳng nên cắt nghĩa tình yêu bởi rất có thể khi ta biết yêu vì lẽ gì thì cũng là lúc tình yêu ra đi.
- + Người phụ nữ, nhân vật em trong bài thơ cũng không thể cắt nghĩa được tình yêu. Một sự bất lực đáng yêu của một trái tim yêu không chỉ đòi hỏi cảm xúc mà còn đòi hỏi nhận thức mãnh liệt.

- Khổ 5 :

- + Con sóng, dù ở trạng thái nào (trong lòng sâu, trên mặt nước, ngày hay đêm), đều thao thức một nỗi niềm “nhớ bờ”. Nỗi nhớ choán cả không gian, thời gian.
- + Tình yêu của người phụ nữ trong bài thơ cũng vậy. Hạt nhân của nó là nỗi nhớ, một nỗi nhớ cồn cào, da diết, nỗi nhớ chiếm cả tầng sâu, chiều rộng và trải dài theo thời gian, lúc hiện hữu, khi lắng sâu, lúc ý thức, khi nằm ngoài sự kiểm soát của ý thức.

Khổ 6, 7

- + Cũng như sóng chỉ có một hướng đích duy nhất là bờ, em chỉ có phương anh làm điểm đến, bất chấp cuộc đời có nhiều trái ngang.
- + Sự thủy chung của sóng với bờ hay cũng chính là sự chung thủy của em với anh. Nếu nỗi nhớ làm thành biểu hiện nồng nàn, sôi nổi của tình yêu thì sự thủy chung lại là phần đắm sâu trong trái tim người phụ nữ.

- Hai khổ cuối :

+ Sự sống, tình yêu ở thời đại nào cũng luôn hữu hạn trong tương quan với cái vô thủy, vô chung, vô cùng, vô tận của thiên nhiên, vũ trụ. Trước cái vĩnh hằng của tạo hoá, trước dòng chảy vô hồi, vô hạn của cuộc đời, tình yêu của con người mãi mãi chỉ là “bóng câu qua cửa sổ”. Đó là cảm thức về thời gian. Dường như càng yêu mãnh liệt, càng khát khao gắn bó, con người càng hay nghĩ về thời gian ! Người phụ nữ đang cháy bỏng khát khao yêu và được yêu trong Sóng cũng không phải là ngoại lệ.

+ Vậy, chỉ có một cách duy nhất để tình yêu trường tồn với thời gian, để trái tim yêu được đập mãi. Đó là “Làm sao được tan ra - Thành trăm con sóng nhỏ - Giữa biển lớn tình yêu - Để ngàn năm còn vỗ”. Đó là khát vọng được vĩnh cửu hoá tình yêu, được hoà tình yêu của mình vào khối tình chung của nhân loại, như con sóng hoà vào đại dương mênh mông, bất tận.

4. Nghệ thuật

- Nhịp điệu độc đáo, giàu sức liên tưởng: thể thơ năm chữ, cách ngắt nhịp, gieo vần, nổi khổ linh hoạt
- Giọng điệu tha thiết chân thành, ít nhiều có sự phóng khoáng lo âu.
- Xây dựng hình tượng sóng như một ẩn dụ nghệ thuật về tình yêu của người phụ nữ.
- Kết cấu song hành: sóng và em

5. Chủ đề

Sóng là bài thơ tình đặc sắc. Bài thơ là sự khám phá những khát vọng tình yêu của trái tim người phụ nữ chân thành, giàu khao khát nhưng cũng rất tự nhiên